

Referaty plenarne wygłosili: Lech Witkowski (UMK), Mirosław Szymański (AP – Kraków), Jan Hellwig (UAM – Poznań), Stefan Mieszalski (Uniw. Warsz.), Jerzy Kojkoł (Ak. Mar. Woj. – Gdynia), Elżbieta Sajdak-Michowska (WSP – Słupsk), Teresa Giza (WSP – Kielce).

Obradowały także dwie sekcje problemowe: Elitaryzm – kształcenie wybranych czy przymus posiadania Mistrza? i Egalitaryzm – kształcenie masowe czy przymus kształcenia w społeczeństwie demokratycznym?

W sekcji pierwszej referaty i komunikaty przedstawili: Szczepan Kutkowski (WSP – Kielce), Beata Ecler (U. Śl.), Małgorzata Balukiewicz (U. Śl.), Irena Wolny (U. War.-Maz.), Jarosław Chaciński (WSP – Słupsk), Piotr Jan Przybysz (AMW – Gdynia), Monika Maciejewska (U. War.-Maz.), Mykoła Zymoryna i Dariusz Kalinowski (BWSH – Koszalin), Danuta Żebrowska (UG). Ewa Blińska-Suchanek (WSP – Słupsk), Eugeniusz Borowiec (WSP – Słupsk), Barbara Walasek (WSP – Kielce), Jan Maciejewski (WSO – Wrocław), Jolanta Maciąg (WSP – Słupsk), Aldona Molesztak (WSP – Bydgoszcz), Anna Rożanowska (WSP – Słupsk), Justyna Nowotna (U. Szcz.), Apolonia Suchora-Olech (WSP – Słupsk) i Joanna Szczepankiewicz (WSP – Słupsk) referowały w sekcji drugiej.

Celem konferencji wg założeń organizatorów było spotkanie interdyscyplinarne pedagogów, socjologów, filozofów, a także przedstawicieli innych dyscyplin naukowych zajmujących się problematyką współczesnej pedagogiki i nauk współdziałających.

Rozważając rozmaite problemy szczegółowo skonstatowano, iż pojęcia elitaryzm i egalitaryzm są w naszej literaturze niejednoznacznie zdefiniowane, a już zupełnie, w szczególności przez polityków, a także organizatorów oświaty, rozumiane i interpretowane. Zagadnienie parytetu w dziedzinie dostępu do edukacji jest problemem odwiecznym i ciągle nierozwiązanym. Czy jego rozstrzygnięcie jest w ogóle możliwe?

Zwykle funkcje założone obejmowały idee egalitaryzmu, które od czasów Rewolucji Francuskiej (1789 r.) i projektu Condorceta były i są bardzo modne i nośne. Są przecież komponentem manipulacji politycznej. Praktyka, czyli funkcja rzeczywista, wyrażała się jednak zawsze w konwencjach elitarystycznych.

Podjęmowane w przeszłości prace nad doskonaleniem oświaty wynikały najczęściej z sytuacji politycznej, a nie zawsze pedagogicznej. Skomplikowana problematyka z tym związana nie zawsze była dobrze do końca przygotowana, w szczególności pod względem finansowym. Praca szkoły angażowała społeczeństwo ale w ostatecznym kształcie jego udział był minimalny. Współpraca z pedagogami była częściowa; decydowali politycy, stąd też aktywność specjalistów w miarę postępu prac malała. Ciężar reform edukacyjnych spadał na barki mniej lub bardziej przygotowanych do ich spełnienia ale słabo wynagradzanych nauczycieli. W okresie powrotu idei samorządności narosły nowe problemy, w szczególności wokół pytania o metodę przygotowania i przeprowadzenia reform edukacyjnych w warunkach decentralizacji i demokracji, a także sposobów i źródeł finansowania.

Materiały z konferencji będą opublikowane.

Jan Hellwig

Edukacja wobec wielokulturowości. Konferencja naukowa w WSP w Częstochowie, 6 czerwca 2000 r.

Zakład Historii i Teorii Wychowania WSP w Częstochowie oraz Komisja Filozofii i Socjologii PAN w Katowicach zorganizowały konferencję pod powyższym tytułem. Celem konferencji była refleksja nad głównymi nurtami pedagogicznymi związanymi z procesem kształcenia i wychowania wielokulturowego na ziemiach polskich i w Polsce XIX i XX w.

Odbyły się główne obrady plenarne. W konferencji wzięło udział ok. 40 osób reprezentujących środowiska pedagogiczne Katowic, Radomia, Poznania, Łodzi, Gdańska, Wrocławia, Duisburga (RFN), Częstochowy i in.

Główne referaty wygłosili: Henryk Bednarski (Politechnika Radomska) nt: *Wielokulturowość – zagrożenia i szanse*; Janusz Sztumski (U. Śl. i PAN – Katowice), pt: *Globalizacja a wielokulturowość*; Jan Hellwig (UAM) nt: *Kontrowersje wokół związków byłego zaboru austriackiego i rosyjskiego z Wielkopolską po odzyskaniu niepodległości (na przykładzie szkolnictwa i nauk o wychowaniu)*; Bruno Bartz (Uni. Duisburg), pt: *Wielokulturowość w kształceniu kompetencji współczesnego menadżera* i Stefan Walasek (UWr), *Szkoła w społeczeństwie wielokulturowym guberni wileńskiej*.

Komunikaty przygotowali: Jadwiga Suchmiel, Anna Kozłowska, Piotr Borowik, Stanisława Czarnecka, Alicja Datta-Jakubowska, Jarosław Duszak, Anna Haratyk, Maria Janukowicz, Olga Łodyga, Bogusław Snoch, Mirosława Szczygieł, Władysława Brzozowska, Ewa Zielińska, Paweł Zieliński, Kazimierz Rędziński – wszyscy z WSP w Częstochowie oraz Izabela Nowakowska z Uniwersytetu Łódzkiego.

W centrum uwagi znalazło się kilka interesujących problemów odnoszących się zarówno do przeszłości, teraźniejszości, jak i może w szczególności do przyszłości, a mianowicie:

- sprawy wielokulturowości wewnątrz państw wielonarodowościowych, ale także tych, które zamieszkują stosunkowo niewielkie mniejszości;
- zagadnienia przenikania kultur wobec perspektyw globalizacji w przyszłej zjednoczonej Europie;
- kwestie związane z podtrzymaniem narodowych tradycji kulturowych, ich rozwojem i obroną wobec pogłębiających się procesów integracji europejskiej;
- poszukiwanie zjawisk syndromicznych w wielokulturowości europejskiej i powstanie nowej europejskiej kultury globalistycznej.

Uczestnicy mieli okazję zwiedzić starą Bibliotekę Jasnogórską oraz Kaplicę Matki Bożej Częstochowskiej, Bazylikę i Klasztor Ojców Paulinów.

Przewiduje się wydanie materiałów z konferencji, na co Organizatorzy otrzymali już odpowiedni grant.

Jan Hellwig

Zapowiedzi

Białystok – Ciechanowiec, 5-7 września 2000 – Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Szkolnictwo i oświata polska na Zachodzie w czasie drugiej wojny światowej”

Organizatorami konferencji są: Zakład Historii Wychowania i Myśli Pedagogicznej Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku, Towarzystwo Polsko-Szwajcarskie oraz Muzeum Rolnictwa im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu.

Gdańsk, 16-18 września 2000 – Kongres „Kobieta na przełomie wieków”

Organizatorami kongresu są: Instytut Kultury i Oświaty Kobiet, Stowarzyszenie Wychowania Fizycznego i Sportu Dziewcząt i Kobiet, Fundacja Matki i Dziecka. Główne ~~zagadnienia~~ obrad: